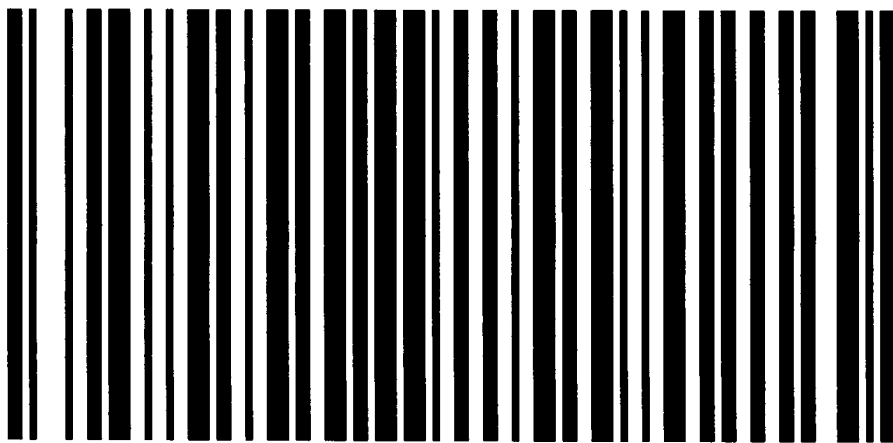
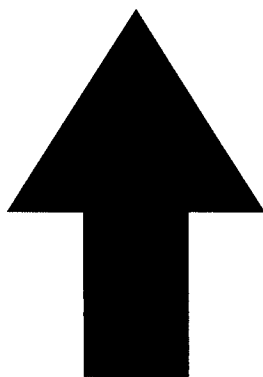

'n 27

50078461

U.L.A.□

הספד ר' יוסף
בן יצחק

ואם יבא בעיני מורנו להשפיע בג"ה שפט לעולמות,
הנה אנחנו תפלה.

120 120 500 510 212 10 10 10 10

אח"כ ~~היה~~ ~~היה~~ נפשו בגלותו, בה' אורח
הדרך בצדקה וחסד כגלותו, במה שפירש הכתוב
וידברו הדברים "שם

ומצד'ך הרבים לעולם ועד

~~מורה הדת~~ ומהייתה נפשנו בעולו , בסתר פבגלוי , זיה'חן /
 משה אפירש הכותב
 " שאת ישראל , ה' אלקינו ה' אחד - "

והמשכילי' יהיו נאהר הינ'י
ומצדיק' הרבים ככוכבים לשולס' ועד.

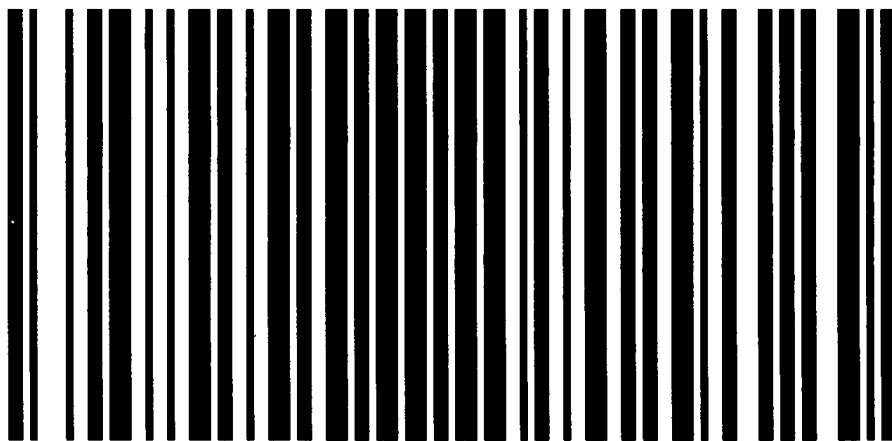
וגא' המורה הנדבשה לשל' היחידה
אשר לשמ' מורנו יעקב בר יצחק גורדין ד"ל,
באשר ה'א' עצמו שם בדבריו אור הקי' לא גנוג
בטובות, וכמו שאנו אומרים אשר באמרו ברא
שחקים.

ובאשר יצא לדור כגבור סלג רחמים, לעשות
נקמה ~~בג'י'ם~~ ^{בג'י'ם}, לאשן גכור אבולטו הקדושים,
ולפיכך השיר אחרי' לטובת רבים ולהטות
ולהשיבם עליון יבוקש ואינו. והלא לגא' -
אמרינו מגן אבול בדברו, מחייה מתים
באמרו; ועל זה היה דוח לבנו.

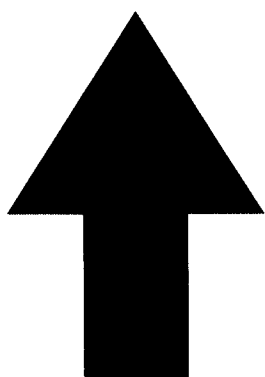
אך, מחייה נפשו בגללו, בפיאגו מורה הדרך
בצדקה בסתר כבגלו, בזה שפי' הכתוב
בדברים הדברים; שמש ישראל, ה' אלנינו
ה' אחד.

ועל פירושו של רש"י שם, יורה שצריך
תחילה להבין מה ראה רש"י להביא הבשורה
של תשובת אמוג השולם לטת' לבא;
ותו, מה שייך שיתן הכרת אחדות שם ה'
לשיתן שפה ברורה; שכבר תנא שמש,
בכל לשון שגה שומע.

13
K

50077916

ולכך היה צורך גדול באזהרה כזו ובפרט בעת פטירת משה וכדתבאר שחסרה להם מידת הבינה כל אותם האובעים שנה נודע למבינים דכתיב "ולא נרצן לכם לב וגו'".

ודוקא בהם נפלה אותה הסכנה של ספק באחדותו ית' לשם שמים ממשי משום רוב חכמתם בכסף ובזהב ומשום רוב האותות והמופתים, ולא לשם עכומז חו' וסוד הפנים הוא סוד האחדות והמגלה פנים וגו' ובפרט עיין מה שרמז רש"י עצמו בעשרת הדברות שבפרשת יתרו לשון המכילתא דברי-
שבנסתר "לפי שגילה בים כגבור מלחמה וגילה כאן בזקן מלא רחמים וגו'".
ולפי שהיו שומעין קולות הרבה וכו'". לשון רש"י כהלכה ועל זה הוצרכו ודאי לאזהרה נוראה כזו לכמה טעמים, ובפרט בפסוק דידן בעת פטירת משה, ואם כן מה שפירש רש"י הבא צריך ביאור מעיקרא, אמאי שינה דעת הכתוב מענין דלשעתא לענין של סוף הדורות.

ולקדמית הביאור יש לשאול פשוט מי אומר למי הפסוק הלא שמע ישראל ה' אקינו וכו'".
ולעד יש לסדר השאלה בשלש דרכים, חד לפי הפשט, וחד לפי הדרש וחד על פי הסוד. ואף כי לפי הדמיון רבו הסברות כמובן הכל דהו"ד לאחת מאלו הדרכים.

חדא לפי הפשט: אזהרה היא לישראל מסטרא דמשו-
שקבל מפי האגודה לפני מותו, להזהיר בכל העם כולו מקטון ועד זקן כי ה' אקינו משה וה' אקינו ישראל חד הוא ולכך אמר ה' אקינו ולא אקיבם כרוב המקומות ועיין מה שרמז הרמב"ן ז"ל בזה.

ועוד לפי הדרש מודעה היא מפי השבטים לישראל אביהם כי ה' אקיהם חד הוא אף כי נשמתם תלויה כל אחת בשורש הראוי לה ולזה הרי זו כהרי זו כנודע מפרשת תולדותם ומשום שפיקא דפירודא דהוה בלביה דאבהון בשעת מיתתו שבכלל זה פסקה נביאתו באחרית הודיעו ל-
פה אחד ענין האמונה ביחוד שורש השרשים דמקשרן ומייחדן ובלשון הזה ענו ואמרו "שמע ישראל אבינו ה' אשר הוא האלים של כל אחד ואחד מבניך חד הוא בשורש השרשים" וגם הוא ענה בם ואמר "בדוך שם כבוד מלכותי וגו' וכן אומר הכתוב "ששם עלן שבטים שבטי יה וכו'". וכתיב "ירושלם הבנויה כעיר שחוברה לה יחדיו".

שלישית לפי הסוד אומות העולם הם העתידין להודות
כי שוא נחלו מאבותם ולהעיד כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת, "אין עוד" וזה צורת עדותם באחרית "שמע ישראל, עם
בדד שכן, ה' קונה שמים וארץ וה' אלקי ישראל חד הוא "

ומה שקבלתי אני מפי ספרים וסופרים הוא כי רש"י סבר
שנתקיימו כבר המצבים הראשונים להיות תורה אחת ועם אחד לפיכך ביז
רש"י בקול המבשר ליום השלישי להקיות מתים ועל הר גבוה עלה לרפי
דרכו לאמר כי קרובה הישועה לבא

ואם יראה בעיני מורי להשפיע מזה שפע לכל העולמות
הנה אנחנו תפלה וברוך ה' לעולם אמן ואמן

ע"ה יהודא אשכנזי

ולכך היה צורך גדול באזהרה כזו ובפרט בעת פטירת משה וכדונבאר שחפרה
להם מידת הבינה כל אותם האובעים שנה נודע למבינים דכתיב "ולא נרתן
לכם לב וגו'".

ודוקא בהם נפלה אותה הסכנה של ספק באחרותו ית' לשם
שמים ממזש משום רוב חכמתם בכסף ובזהב ומשום רוב האותות והמופתים, ולא
לשם עכומז חו' וסוד הפנים הוא סוד האחרות והמגלה פנים וגו' ובפרט עיין מה
שרמז רש"י עצמו בעשרת הדברות שבפרשת יתרו לשון המכילתא דברי—
שבנסתר "לפי שנגלה בים כגבור מלחמה ונגלה כאן בזקן מלא רחמים וגו'".
ולפי שהיו שומעין קולות הרבה וכו'". לשון רש"י כהלכה ועל זה הוצרכו ודאי
לאזהרה נוראה כזו לכמה טעמים, ובפרט בפסוק דירן בעת פטירת משה, ואם
כן מה שפירש רש"י הבא צריך ביאור מעיקרא, אמאי שינה דעת הכתוב מענין
דלשעתא לענין של סוף הדורות.

ולהקדמת הביאור יש לשאול פשוט מי אומר למי הפסוק הלו
שמע ישראל ה' אלקינו וכו'".
ולעד יש לסדר השאלה בשלוש דרכים, חד לפי הפשט, חד
לפי הדרש וחד על פי הסוד. ואף כי לפי הרמז רבו הסברות כמובן הכל דהורף
לאחת מאלו הדרכים.

חדא לפי הפשט: אזהרה היא לישראל מסטרא דמשו—
שקבל מפי הגבורה לפני מותו, להזהיר בכל העם כולו מקטון ועד זקן כי ה'
אקי משה וה' אקי ישראל חד הוא ולכך אמר ה' אלקינו ולא אלקיכם כרוב
המקומות ועיין מה שרמז הרמב"ן ז"ל בזה.

ועוד לפי הדרש מודעה היא מפי השבטים לישראל אביהם
כי ה' אלקיהם חד הוא אף כי נשמתם תלויה כל אחת בשורש הראוי לה וליה
הרי זו כהרי זו נודע מפרשת תולדותם ומשום שפיקא דפירודא דהוה בלביה
דאבהון בשעת מיתתו שבכלל זה פסקה נבואתו באחרית הודיעו ל—
פה אחד ענין האמונה ביחוד שורש השרשים דמקשרן ומייחדן ובלשון הזה
ענו ואמרו "שמע ישראל אבינו ה' אשר הוא האלים של כל אחד ואחד מבניך
חד הוא בשורש השרשים" וגם הוא ענה בם ואמר "בדוך שם כבוד מלכותי וגו'
וכן אומר הכתוב "ששם עלון שבטים שבטי יה וכו'". וכתב "ירושלם הבנויה
כעיר שחבורה לה יחדיו".

שלישית לפי הסוד אומות העולם הם העתידין להודות
כי שוא נחלו מאבותם ולהעיד כי ה' הוא האלים בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת, "אין עוד" וזוהי צורת עדותם באחרית "שמע ישראל, עם
בדד שכן, ה' קונה שמים וארץ וה' אלקי ישראל חד הוא "

ומה שקבלתי אני מפי ספרים וסופרים הוא כירש"י סבר
שנתקיימו כבר המצבים הראשונים להיות תורה אחת ועם אחד לפיכך ביז
רש"י בקול המבשר ליום השלישי להקיות מתים ועל הר גבוה עלה לפי
דרכו לאמר כי קרובה הישועה לבא

ואם יראה בעיני מורי להשפיע מזה שפע לכל העולמות
הנה אנחנו תפלה וברוך ה' לעולם אמן ואמן

ע"ה יהודא אשכנזי